

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA  
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPORTO ĮSTATYMO  
NR. I-1151 23 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-935“  
PROJEKTO (toliau – Projektas) (TAP-22-907(2); TAIS NR. 22-2943(3))

2022-06-01 Nr. NV-1523

Vilnius

**Projekto rengėjas** - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

**Projekto tikslas.** Pateikti Vyriausybės išvadą Lietuvos Respublikos Prezidento pateiktam Sporto įstatymo Nr. I-1151 (toliau – Įstatymas) 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-935 (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo, siekiant nustatyti sportininkams su negalia ir jos neturintiems, lygias sąlygas gauti valstybines premijas (toliau – premijos) ir rentas, siūloma: 1) įtvirtinti pareigą Vyriausybei patvirtinti premijų dydžio nustatymo metodiką, pagal kurią už Įstatyme nurodytus laimėjimus ir nustatytus kriterijus būtų skiriama premija; taip pat atlikti redakcinius pataisymus; 2) skirti rentą ir 3 vietas paralimpinių ir kurčiųjų žaidynių laimėtojams.

**Dabartinė situacija. Premijos:**

- Įstatyme nustatyta, kad valstybė užtikrina lygiateisiškumo principo įgyvendinimą ir skatina sportininkus už pasiektus sporto laimėjimus, atsižvelgdama į skirtingą atrankos varžybų, kvotų šalims sistemą, varžybų rangą, šalių ir dalyvių skaičių sporto varžybose. Premijų dydžiai nustatyti Vyriausybės nutarime. Jos skiriamos už olimpinių žaidynių 1–8, pasaulio ar Europos čempionatų 1–3, į paralimpinių ar kurčiųjų žaidynių programą įtrauktos rungties pasaulio ar Europos neįgaliųjų čempionatų 1–3, paralimpinių ar kurčiųjų žaidynių 1–4, specialiosios olimpiados žaidynių 1–3, universiados 1–3 vietas. Premijų dydžiai sportininkų su negalia ir jos neturintiems skiriasi.
- Vyriausybė 2022 m. gegužės 4 d. priėmė nutarimą Nr. 468, kuriuo padidino premijų sportininkams ir jų treneriams dydžius už paralimpinių ir kurčiųjų žaidynių 1–4 vietas, juos nustatant pusės atitinkamai už olimpinių žaidynių 1–4 vietas dydžio. Taip pat apsispręsta etapais suvienodinti į olimpinių, paralimpinių ir kurčiųjų žaidynių programas įtrauktų rungties aukšto meistriškumo sporto varžybų (olimpinės, paralimpinės, kurčiųjų žaidynės, pasaulio, Europos čempionatai) valstybės premijų dydžius sportininkams su negalia ir jos neturintiems už to paties lygmens pasiekimus, prieš tai Įstatyme įtvirtintus kriterijų dėl 12 varžovų dalyvavimo rungtyje, kuris ir diferencijuotų nustatytus vienodus premijų dydžius (nuo 2022 m. liepos 1 d. Vyriausybės nutarime premijų dydžiai būtų suvienodinti sportininkams su negalia ir jos neturintiems už pasaulio ir Europos čempionatuose pasiektus laimėjimus, o nuo 2025 m. sausio 1 d. - už olimpinių, paralimpinių ir kurčiųjų žaidynių, nustatant šiuo metu galiojantį dydį už paralimpinių ar kurčiųjų žaidynių 1–4 vietas).
- 2019 m. valstybės premijoms skirta 109 tūkst. Eur, iš jų neįgaliųjų – 60,4 tūkst. Eur. 2020 m. valstybės premijoms buvo skirta 12,3 tūkst. Eur (dėl Covid-19 buvo atšauktos dauguma varžybų). 2021 m. valstybės premijoms išmokėti skirta 549,9 tūkst. Eur, iš jų neįgaliųjų sportininkų premijoms - 182,3 tūkst. Eur.

**Rentos sportininkams:**

- Įstatyme nustatyta, kad baigus karjerą sportininkai (olimpinių žaidynių 1–3, į olimpinių žaidynių programą įtrauktos rungties pasaulio čempionatų 1, paralimpinių, kurčiųjų žaidynių, kai yra vykdomos atrankos varžybos ir yra kvotų šalims sistema, 1, 2 vietų laimėtojai arba, kai nėra vykdomos atrankos varžybos arba nėra taikoma kvotų šalims sistema, 1 vietos laimėtojai) turi teisę gauti rentą. Rentos dydis - 27 bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) dydžio (1 242 Eur). Rentas šiai dienai skiria Ministerija, moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba (toliau – Fondas). Nuo 2022 m. liepos 1 d. skirs Nacionalinė sporto agentūra, mokės Fondas. Balandžio mėn. Fondo pateiktais duomenimis 174 sportininkai gavo rentas. Vidutinė renta sudarė 1 954,2 Eur.

**Projekto esmė.** Siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau pasiūlyti Seimui:

- **tobulinti Įstatymo projektu pateiktą pasiūlymą dėl premijų**, t.y. išbraukti nuostatą, kuria siūloma pavesti Vyriausybei tvirtinti premijų dydžio nustatymo metodiką, pagal kurią sportininkams ir jų treneriams už Įstatyme nurodytus aukšto meistriškumo sporto laimėjimus būtų skiriamos premijos. Kartu pažymint, kad Vyriausybėje apsispręsta etapais suvienodinti premijų dydžius už į olimpinių, parolimpinių ir kurčiųjų žaidynių programas įtrauktų rungčių aukšto meistriškumo sporto varžybose (olimpinės, parolimpinės, kurčiųjų žaidynės, pasaulio, Europos čempionatai) pasiektus to paties lygmens laimėjimus negalią turintiems ir jos neturintiems sportininkams bei jų treneriams, kai Įstatyme bus nustatytas kriterijus dėl 12 varžovų dalyvavimo į olimpinių, parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių programas įtrauktoje rungtyje, siekiant diferencijuoti valstybės premijų dydžius dalyvaujant mažesniai, nei nustatytas, varžovų skaičiui. Atsižvelgiant į tai, Vyriausybei patvirtinti atskirą valstybės premijų dydžio nustatymo metodiką nėra tikslinga.
- **nesvarstyti Įstatymo projektu pateikto pasiūlymo dėl rentos skyrimo 3 vietas parolimpinių ir kurčiųjų žaidynių laimėtojams.** Šiuo metu veikianti valstybinių pensijų sistema apima įvairias profesines ir socialines grupes, kurioms valstybinės pensijos skiriamos skirtingomis sąlygomis ir mokamos skirtingo dydžio, dėl to valstybinių pensijų sistema yra nenuosekli. Teikiamas siūlymas fragmentiškas, juo sisteminės valstybinių pensijų sistemos problemos nesprenžiamos. Siekdama užtikrinti nuoseklų valstybinių pensijų sistemos tobulinimą, Vyriausybė 2022 m. I ketv. pradėjo vykdyti Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 3.3.9 veiksmą „sistemiškai peržiūrėti teisės aktus, reglamentuojančius valstybines pensijas, rentas, kompensacines išmokas“, kurį įgyvendinus Seimui iki 2023 m. II ketv. bus pateikti sisteminiai siūlymai dėl valstybinių pensijų ir kitų iš valstybės biudžeto mokamų pensinio pobūdžio išmokų sistemos tobulinimo.

**Atitiktis Vyriausybės programai.** Tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina, tačiau siejasi su tam tikromis Vyriausybės programos projekto „Fizinį aktyvumą ir aukštą meistriškumą užtikrinanti sporto sistema“ nuostatomis.

**Derinimas.** Projektas suderintas su Finansų ministerija ir patikslintas įvertinus Teisingumo ir Socialinės apaugos ir darbo ministerijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Projektas svarstytas 2022 m. gegužės 31 d. tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės ir Socialinės politikos grupių pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

**Dalykinio vertinimo išvada.** Siūlytume Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aistė Zedelytė-Kaminskė

tel. 8 706 63 741, el.p. [aiste.zedelyte@lr.lt](mailto:aiste.zedelyte@lr.lt)